
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Felcsút Község Önkormányzata

2013. NOVEMBER

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	4
Célok	5
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	6
1. Jogszabályi háttér bemutatása	6
2. Stratégiai környezet bemutatása	7
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	8
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	22
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	28
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	28
1. A HEP IT részletei.....	28
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	28
A beavatkozások megvalósítói.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Jövőképünk.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	30
3. Megvalósítás.....	35
A megvalósítás előkészítése	35
A megvalósítás folyamata.....	35
Monitoring és visszacsatolás	37
Nyilvánosság	37
Érvényesülés, módosítás.....	38
4. Elfogadás módja és dátuma.....	39

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Felcsút Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Felcsút Község Önkormányzat Képviselő-testülete 96/2013. (XI.21.) határozatával fogadta el *Felcsút Község Önkormányzat Települési Esélyegyenlőségi Programját*.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település költségvetési koncepcióját, a gazdasági programját, településrendezési tervét, településszerkezeti tervét¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Felcsút község a közép-dunántúli régióban, azon belül Fejér megye északkeleti határán Bicskei kistérségben. Hozzá tartozik Óbarokpuszta is.

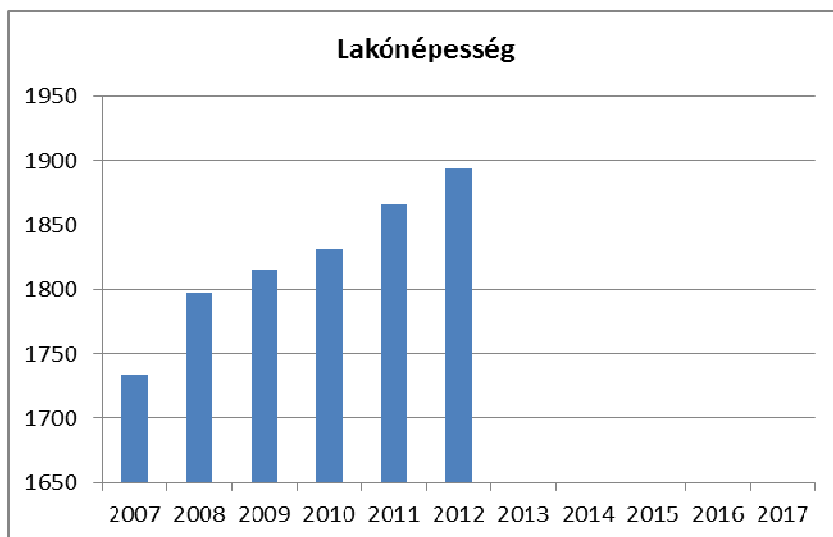
Első írásos említése 1269-ből származik, nevét a Csút személynévből származtatják. A község területéről bronzkori és római kori leletek is előkerültek. A középkorban a legnagyobb birtokosai a fehérvári keresztes lovagok voltak, a török idők után került a pálos rend tulajdonába. Középkori pusztatemploma ezidőtájt pusztulhatott el. Több kutató Felcsút területére, vagy környékére helyezte a középkori Berencse nevű elpusztult falut is. 1542-ben a helyi lakosság a katonaság ellen panaszkodott. Feltételezhető, hogy a sávolyi vagy sarvolyi nemesek Felcsútra költöztek és innen ered a két település névegyeztetése.

1716-ban a faluba új telepesek érkeztek. 1778-1788 között a Gányi család pereskedett itteni birtokaiért. Egyházlátogatási jegyzőkönyvekben az 1805-ös, 1818-as, 1839-es és 1869-es évben szerepel. Klasszicista stílusú római katolikus plébániatemploma 1828 és 1840 között épült fel, oltárképe Dorfmeister István alkotása. A református templom 1895-ben készült el, a Községházát 1906-ban adták át. Jelentős előrelépés volt életében, az azóta már nem üzemelő vasútvonal megépítése. A Tanácsköztársaság bukása után Felcsút átmenetileg román megszállás alá került. 1931. július 16-án a település határában ért földet repülőgépével az Atlanti-óceán átrepülése után Magyar Sándor és Endresz György. Útjukkal a trianoni békedöntés igazságtalanságaira próbálták felhívni a világ közvéleményének figyelmét. A falu történetének feldolgozásához fontos kiindulópont a levéltári anyag, sajnos a Fejér Megyei Levéltárban a falura vonatkozó külön közigazgatási iratanyag csak 1856-tól maradt fenn.

A szovjet csapatok 1944. december 24-én érték el a községet. A közelben húzódó front miatt sokan elmenekültek, a falu csak 1945 március végén - április elején népesült be újra. A harcok alatt a katolikus iskola berendezése nagyrészt, a református iskoláé pedig teljesen megsemmisült. 1945 tavaszán kezdetét vehette a tanítás, a szorgalmi időszakot meghosszabbították július közepéig, így a tankötelesek nem vesztek évet.

Az 1945-ös földosztás során a község lakosság 148 házhelyhez jutott, melyből 122-t épített be. Felcsút a rendszerváltás után jelentős fejlődésnek indult, kiépültek illetve megújultak közművei és intézményei, 2000 ősén került átadásra a Sportcsarnok.

A település múltjának emlékeivel a Helytörténeti Múzeumban ismerkedhetünk meg, a község horgásztava kedvelt kirándulólhely.

Felcsút lakónépesség folyamatosan növekedett az elmúlt években lassan megközelíti a 2000 főt.

3. számú táblázat Öregedési Index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2008	240	304	78,9%
2009	244	300	81,3%
2010	250	297	84,2%
2011	248	315	78,7%

A település öregedési indexe jóval az országos alatti értéket mutat. Felcsúton a 14 év alatti gyermekkorúak aránya jóval meghaladja a 65 év feletti idősödő generáció arányát.

Értékeink, küldetésünk

[Letenyey Lajos](#) (Felcsút, 1822. február 6. – Felcsút, 1868. szeptember 27.): mezőgazdász, gazdasági író.

[Orbán Viktor](#) miniszterelnök a településen nevelkedett.

Makovecz Imre tervei alapján megépült és működik a [Puskás Ferenc Labdarúgó Akadémia](#), mely jelentős szerepet játszik a labdarúgó-utánpótlás nevelésében. Ugyancsak a makovecz-i stílust követve épül, és 2014 első felében kerül átadásra a labdarúgó Stadion.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Felcsúti Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás tekintetében az Ebktv. által előírt, hatályos HEP bemutatására van szükség. Az Ebktv. 2010.május 1-jén hatályba lépett 63/A.§-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felülvizsgálni. A rendelkezést a 2011.évi CLXXIV.törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ebktv.31.§-ába került át.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben- törvény keretei között- önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján- egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. E részben ezeket a képviselő-testületi, az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeleteket is szükséges bemutatni.

A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX.törvény (2013.január 1-étől hatályba lépő) rendelkezik.

A gazdasági struktúrában bekövetkező változások az évek során magukkal vonták a foglalkoztatási szerkezet átalakulását is.

Jelenleg az alábbiakban felsoroltak jelentik a legnagyobb problémát:

- alacsony foglalkoztatottság,
- időskorú népesség növekvő száma,
- alacsony iskolázottsági szint,

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Felcsút Önkormányzata a korábbi években is több jelentős összegű pályázati támogatást – Leader, EMVA, AVOP, KDOP, Sapard, – nyert a közoktatási infrastruktúra fejlesztésére, ami elengedhetetlen követelménye volt annak, hogy Felcsút oktatási-nevelési mikroközponttá fejlődjön, valamint a sportban nagy hangsúlyt fektet az utánpótlás nevelésre és annak magas szintű átörökítésére.

A hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele lesz a települések esélyegyenlőségi programjának megléte. A városi önkormányzat a továbbiakban is szeretné az állami és uniós forrásokat becsatornázni a város fejlesztésére, ezért elhatározta, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény alapján 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadnak el, melyet meghatározott időszakonként felülvizsgálhatnak.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Felcsúti Közös Önkormányzati Hivatal: 2013.március 01. napjától felállításra kerülő hivatal, amely a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX.törvény 84.§ (1) bekezdése alapján a közös önkormányzati hivatal ellátja az önkormányzatok működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat. A közös önkormányzati hivatal közreműködik az önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában. A közös önkormányzati hivatal ellátja továbbá a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényben meghatározott feladatokat, valamint a Möt.v.-ben és az egyéb jogszabályokban a számára meghatározott feladatokat Felcsút, Alcsútdoboz, Csabdi, Tabajd, Vértesacsa települések vonatkozásában, ahol helyi kirendeltségek működésével végzik az igazgatási, pénzügyi, szociális, adózási tevékenység végzését.

Vértes Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás: A többcélú társulás az önkormányzati törvény alapján jött létre 2009 augusztus 1-i hatállyal, a 2004. évi CVII. Tv.4.§ (1) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva a „közoktatásról” szóló 1993.évi LXXIX.tv.37.§(5)bekezdés szerint.

2013.január 01.-hatállyal szétvált Klebersberg Intézményfenntartó Központtá , valamint maradt a VTKÖT.

A többcélú társulás legfőbb döntéshozó szerve a Társulási Tanács, melyet a települések képviseletében polgármesterek alkotnak. A társulás hatáskörébe a tanács több, stratégiai jelentőségű feladatot utalt: települési önkormányzatok kötelező és önként vállalt oktatási, egészségügyi, szociális feladataiban az együttműködés koordinálása, segítése, a költségvetési szervek belső ellenőrzése, az önkormányzatok érdekképviselete, területfejlesztési projektek végrehajtása, mozgókönyvtári feladatok ellátása.

Oltalom Szociális Családsegítő és Gyermekjóléti Intézmény: 2013.január 01. napjától kezdte meg működését felcsúti székhellyel, alapfeladatai közé tartozik a szociális étkeztetés, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, házi segítségnyújtás, melyet a társulásba belépett 7 településen (Felcsút, Alcsútdoboz, Tabajd, Vértesacsa, Szár, Újbarok, Máty) ellátnak.

Esély Szociális, Családsegítő és Gyermekjóléti Intézmény Fenntartó Társulás: 2012.november 01-jei hatállyal kezdte meg működését, az Oltalom Intézmény közös fenntartásában állapodtak meg, a közös feladat- és hatáskört Felcsút Község Önkormányzat Képviselő-testülete gyakorolja. A társulás tagjai megegyeznek az Oltalom 7 résztvevő településével. A Társuláshoz 2013. július 1. napjával Óbarok község is csatlakozott.

Bicske és Környéke Orvosi Ügyeleti Társulás: 2005.február 01-jei hatállyal kezdte meg működését, többszöri módosítást követően 2012.szeptember 1-i tárgyalások szerint bővült Alcsútdoboz, Felcsút, Tabajd, Vál és Vértesacsa csatlakozásával a társult önkormányzatok közigazgatási területén működő házi- és házi gyermekorvosi szolgáltatások ellátási területéhez tartozó összlakosság orvosi ügyeleti feladatainak ellátása.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, a VÁTI Nonprofit Kft. (teljes nevén VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft.), TEIR – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta. Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2012. évi adatok még nem elérhetőek. Ezeket a két év múlva a felülvizsgálat során pótolni kell.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget érthetjük, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kitörjenek.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élőkre, elesettekre, bármi okból hátrányos helyzetben élőkre, az önkormányzat a kötelező, illetve önként vállalt feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen a szó klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élő család jelenleg nincs.

Az önkormányzatnak nincs hivatalos adata arról, hogy hány polgára tartja, vallja magát roma nemzetiségűnek. A kis lakosságából kifolyólag természetesen tudjuk, hogy a településen nincs számottevő roma származású lakó. Hátrányos megkülönböztetésről, bármiféle egyenlőtlenség meglétét bizonyító esetről nincs tudomásunk.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-61 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	595	609	1204	13	2,2%	16	2,6%	29	2,4%
2009	603	498	1101	32	5,3%	34	6,8%	66	6,0%

2010	605	634	1239	30	5,0%	33	5,2%	63	5,1%
2011	614	644	1258	24	3,9%	26	4,0%	50	4,0%

Az aktív korú népesség, ahogy a teljes lakosság száma is növekedést mutat az elmúlt években. A nyilvántartott álláskeresők száma 2011. évben csökkenést mutatott és várhatóan ez a tendencia folytatódik tovább a következő években. A nők és a férfiak aránya kiegyenlített az aktív korú lakosság körében és az álláskeresők körében is. Az aktív korú lakosság 4%-a nyilvántartott álláskereső.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	29	0	0,0%	10	34,5%	19	65,5%
2009	66	1	1,5%	23	34,8%	42	63,6%
2010	63	0	0,0%	15	23,8%	48	76,2%
2011	50	1	2,0%	12	24,0%	37	74,0%

A nyilvántartott álláskeresők számának növekedése 2011. évben megállt és csökkenésnek indult. Az álláskeresők iskolai végzettségét vizsgálva megállapítható, hogy a településen a szakképzettség nem feltétlenül jelent védelmet a munkanélküliséggel szemben. Az álláskeresők között nőtt a szakképzettséggel is rendelkezők aránya az elmúlt években. Ez arra utal, hogy az álláskeresők között sokan rendelkeznek olyan szakképzettséggel, amely nem illeszkedik a helyben jelentkező munka kínálatához ezért átképzésre és továbbképzésre kellene lehetőséget találni.

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	7 fő		nincs	nincs
2011	9 fő		nincs	nincs
2012	18 fő		nincs	nincs
2013	8			

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Felcsútt jó közlekedési lehetőségeinek köszönhetően a helyi lakosok munkába jutása nem akadályozott, ennek gátja inkább az utazási költségek finanszírozása. Az önkormányzat településfejlesztési koncepciójának fókuszában az iparterületek lehetőség szerinti fejlesztése áll, szintén tekintettel a város jó megközelíthetőségére. Szintén az önkormányzatszoros kapcsolatot épített ki a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel, aminek köszönhetően a térségre vonatkozó foglalkoztatási programokban.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Felcsúton 2011-től már rendszeresen szerveznek programokat a fiatalok foglalkoztatásának elősegítésében, bár többségében inkább a nők körében elterjedtebb erre az igény. Községünk ezek alapján mindent megtesz annak érdekében, hogy a fiatalokat segítse az oktatásból a munkaerőpiacra való átmeneti időszakban és ezt a jövőben is hasonlóképpen tervezi.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A településen a felnőttképzéshez helyi foglalkoztatási programok nincsenek, ebben segítséget a Fejér Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja nyújt.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat mindent megtesz annak érdekében, hogy a szegényebb rétegek, munkanélkülieknek helyben a Bicskei és a Székesfehérvári Munkaügyi Központtal együttműködve a közfoglalkoztatás keretein belül munkát biztosítson. A közfoglalkoztatási program egész évben folyamatosan működik, a nyári és a téli időszakokban nagyobb létszámmal, ezzel közvetetten segítve a családok megélhetését.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű emberek. Alacsony a fiatalabb korosztály munkaerő-piaci részvétele is, ami magyarázható, elsősorban a munkalehetőségek számával, a szakmai tapasztalat hiányával, valamint az iskolai végzettséggel is.

Községünk célja, mindezek ellenére az, hogy az önkormányzat által a közfoglalkoztatási programban alkalmazott munkavállalók közül senki ne érezze a hátrányos megkülönböztetést, ennek érdekében minden FHT-ra jogosult személynek munkalehetőséget biztosít, rövidebb-hosszabb időszakokra, annak ellenére, hogy a központi hozzájárulás, illetve a támogatások mértéke minden évben jelentősen csökken.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló törvényt az elmúlt években többször is módosították, mely módosításokat az önkormányzat a saját rendeletében is folyamatosan módosított.

Szociális támogatási formák még a rendszeres szociális segély, lakásfenntartási támogatás, ápolási díj, átmeneti segély, temetési segély és a rendszeres gyermekvédelmi segély, amelynek feltételeit az önkormányzat rendeletben határozott meg. Az aktívkorúak ellátásánál az álláskeresési támogatást felváltotta a foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT), amelynek feltételei is változtak. Az egyik módosítás az, hogy a jogosultságot évente felül kell vizsgálni és a két felülvizsgálat között eltelt időben 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie az ellátottnak.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a

lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat nem rendelkezik önkormányzati vagy szociális bérlakással. A lakásviszonyok általános problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások. A településen nem megfelelő lakhatási feltételek nincsenek, illetve nincsenek hajléktalan személyek sem. A község lakásállománya a 2011. évi statisztikai összesítés adatai szerint 701 volt, ami az elmúlt években lassú ütemű növekedést mutat.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat nem rendelkezik bérbe adható lakásokkal.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat nem rendelkezik ilyen lakásállománnyal.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	2	0
2009	3	0
2010	6	0
2011	37	0
2012	45	0

A helyi lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez benyújtott hozzájárulás.

Helyi lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át, feltéve hogy a lakásfenntartás havi költsége a háztartás havi összjövedelmének 30%-át meghaladja.

f) eladósodottság

A településen, de országos viszonylatban is nagy problémát okoznak a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások. Felcsúton nincsenek konkrét adatok arra vonatkozóan, hogy a háztartások közüzemi díjtartozásai hogyan alakultak az elmúlt években, ezért helyzetértékelésre ebből a szempontból nincsen lehetőség.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem releváns.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Felcsút településen nincsenek elkülönült szegregátumok, vagy telepek, ezért az erre vonatkozó adatgyűjtés nem lehetséges és a, b, c, szempontok értékelése sem releváns.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen élők a közszolgáltatások többségét helyben elérik, az önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja. A települési önkormányzat az egészségügyi ellátás tekintetében a következőket biztosítja:

- háziorvosi ellátás,
- gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúsági ellátás

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés lehetősége mindenki számára adott településünkön. A településen, a hét minden munkanapján, háziorvos rendel.

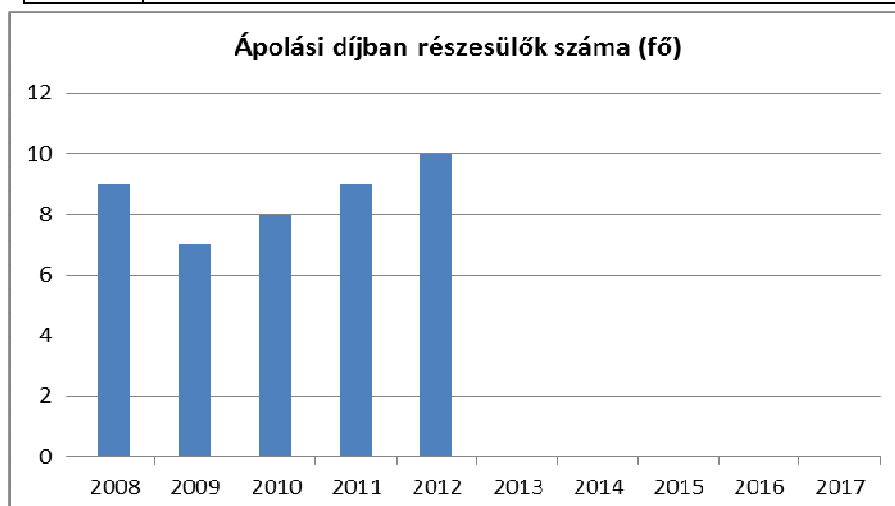
A településen lakók egészségi állapotáról nyújt tájékoztatói lehetőséget a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma. Az igazolvány igénylése 2013. január 1. napjától az önkormányzatok hatásköréből átkerült a járásokhoz. Ez azt jelenti, hogy a továbbiakban, kizárólag csak a méltányossági alapon jogosultakról lesz tudomása a helyi ügyintézőknek, a jegyzőnek.

Azonban, közgyógyellátási igazolványra jogosultak köre ennél jóval szélesebb:

- az intézeti elhelyezett, az intézeti és állami nevelt kiskorú
- a rendszeres szociális segélyben részesülő egészségkárosodott személy
- a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott
- a központi szociális segélyben részesülő
- a rokkantsági járadékos
- aki vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	32
2009	42
2010	30
2011	41
2012	29

Az ápolási díjban részesülők száma az elmúlt években enyhe növekedést mutat, de számuk ennek ellenére nem jelentős.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés Bicskén és Székesfehérváron, valamint Budapesten lehetséges.

Ilyen programok:

- laborvizsgálat – háziorvosi rendelőben hetente 1szer 15 fő részére
- tüdőszűrés – Csákvár tüdőgondozó
- 14 éven aluliak komplex szűrése – a törvény által meghatározott korosztályokban
- óvodai és iskola-egészségügyi feladatok ellátásnak keretén belül a kötelező és ajánlott védőoltások beadása, gyógytestneveléshez szűrővizsgálat elvégzése
- fogászati szűrés 14 éves kor alatt – az oktatási intézményben
- mammográfia – Bicske illetve Székesfehérvár szűrőállomásokon kampányszerűen, illetve háziorvosi beutalóval
- méhnyakrák szűrés- Bicske illetve Székesfehérvár nőgyógyászati szakrendelésen beutaló nélkül, illetve magán alapon
- prosztatatarák szűrés – Bicske urológia, beutaló nélkül
- vastagbélrák – Bicske Gastroenterológia, beutalóval
- fül- orr-gégészeti daganatok – Dohányos anamnézis alapján Bicske fül-orr-gégészet beutaló nélkül
- Bőrrák (melanóma) . Bicske bőrgyógyászat, beutaló nélkül

Az orvosi rendelőben szervezett szűrővizsgálatok:

- hallásvizsgálat, incontinencia vizsgálat, neuropátia vizsgálat – kórházból érkezett ideggyógyász szakorvos által

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Helyben megoldott a gyógytorna és a logopédia az oktatási intézményekben.

Vidéken a mozgásszervi rehabilitáció (Csákvár), illetve országos mozgásszervi rehabilitációs intézetek (Hévíz, Harkány). Kardiológiai rehabilitáció Balatonfüreden.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a település iskolájában és óvodájában megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat céljai között fogalmazta meg a tömeg- és diáksport pozíciójának megerősítését, a lakosság egészségi állapotának javítását, a labdarúgó élsport, utánpótlás nevelést, annak feltételeinek javítását, egyéb sportágak megindítását, az úszás népszerűsítését. Feladatául tűzte ki az oktatási

intézmények keretei között folyó diákköri sportlehetőségek feltételeinek javítását, sportpályák felújítását, sportöltözők korszerűsítését, edzőpálya kialakítását, játszóterek fejlesztését. Jelentős közösség-szervező erőt jelent a futballcsapat.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Felcsúton nem található ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény. A lakosok számára elérhető intézmények megtalálásában a Családsegítő Központ nyújt segítséget.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Nem releváns.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Kis közösségünk tagjaira a békés együttélés a jellemző, etnikai, vallási konfliktusok eddig nem tarkították a szokványos hétköznapokat.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a helyben működő gazdasági szervezetekben jelen van. Jellemzően felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás készítése.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Felcsút község területén nem működik roma nemzetiségi önkormányzat, így együttműködés, tevékenység, partnerség egyértelműen nincsen e területen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy alacsony a mélyszegénységben élő emberek munkalehetőséghez való hozzáférése esélye.	A mélyszegénységben élő emberek minél magasabb arányú közfoglalkoztatása.
Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Járási Munkaügyi Kirendeltségnél.	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról. Adatgyűjtés a megtartott fórumokon.
Az esetleges hátrányos helyzetű családok anyagi segítsége	Használtruha börze, bolhapiac, iskolakezdés előtti tanszerpiac

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A védelembe vett gyermekek száma évről évre csökkenő tendenciát mutat, illetve az időközbeni védelembe vétel megszüntetése pedig 100%-os, ami a szülők gyermekükre való odafigyelés és a problémák megoldásának képességének lehetőségét rejti magában. Azonban a veszélyeztetett gyermekek száma évről évre nő, ami valószínűsíthető, hogy a gazdasági válság okozta családon belüli nehézségek megnövekedésének tulajdonítható. Ezzel szoros összefüggésben áll a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők létszámának emelkedése is. A település helyi szociális rendeletében, ezért is szerepel számos olyan segély pl.: kamatmentes szociális kölcsön, gyermekszületési támogatás-, ami egyedi megjelenést tesz lehetővé a település lakói számára. Ennél kézzel foghatóbb segítség a rászorulóknak, a pályázati lehetőségen kívüli többlet tűzifa osztás, valamint a szintén specifikumként megjelenő évenkénti egyedi igényeket szem előtt tartó élelmiszer- és ruházati segély osztása is.

A kedvezményes intézményi étkeztetésben részesülők száma is évről évre nő, de ez arányaiban mégsem mutat növekvő tendenciát, mert az intézményekbe járó gyermekek létszáma is növekvő tendenciát mutat. Azonban a 14 éves korig településen tanuló gyermekek között nincsen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs, így ez a pont részünkről nem releváns.

Felcsúton az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elve alapvető szempont a közoktatásban és a gyermekek nevelésében. Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű tanulóakra. A házi gyermekorvosi és védőnői alapellátást is a Bicske és Környéke Központi Orvosi Ügyeleti Társulás végzi, valamint az Oltalom Szociális, Családsegítő és Gyermekjóléti Intézményi Társulás látja el az egyéb teendőket.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

d) gyermekjóléti alapellátás

e) gyermekvédelem

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint- a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg. A sajátos nevelési igényű és egyéb nehézségekkel küzdő gyermekek speciális oktatásáért a településen dolgozó gyógypedagógus felel.

Az intézményeken belüli megkülönböztetést kizárólag a differenciált képzésre érthetjük, de ez csakis pozitív diszkriminációt jelent a település oktatásában. A hátránykompenzáció pedig egyes iskolán kívüli ingyenesen igénybe vehető szakkör, foglalkozás keretében jelenik meg.

Iskolánkban 2012-ben 197 fő tanul összesen, a differenciált képzésünk eredményességi fokmérője a sok megyei tanulmányi versenyen való részvétel illetve azon történő eredményesség.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<i>A köznevelési rendszer átalakításával önkormányzat fenntartó státuszból működtetői státuszba került. A korai fejlesztés lehetősége, mint önkormányzati feladat megszűnt.</i>	<i>2013. január 1 napjától a köznevelési rendszer átalakításából adódóan újra kell gondolni azokat a feladatokat, programokat, támogatási rendszert, amelyet az Önkormányzat, mint fenntartó biztosított. Fejlesztő szakemberek megtartásával új módszerek kidolgozása.</i>

<p><i>A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett</i></p>	<p><i>Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése.</i> <i>A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.</i></p>
--	---

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. Bármily nehéz is a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni (hiszen ezeket még a nagy adatgyűjtő szervek – munkaügyi központok, KSH, APEH vagy OEP – sem kéri kellő részletességgel), mégis meg kell próbálni a lehető legpontosabb információkat beszerezni.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (Munka Törvénykönyve 12.§, és természetesen az EbTv.), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

Ahhoz, hogy egyáltalán szembenézhessünk a problémákkal, első és legfontosabb lépésként érzékeny háttérelmzéseket kell készíteni. Látnunk kell, hogy egy sor gazdasági, szociális, gyermekvédelmi, munkaügyi, bűnözési, egészségügyi problémának nincs megoldása, ha nem gender-érzékeny eszközökkel nyúlunk hozzájuk. Az adatok elemzése, az általuk tükrözött társadalmi folyamatok feltárása segít megérteni, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek – a látszattal és a gyakran hangoztatott ideológiákkal szemben – nem lelki, nem is biológiai alapokon nyugszanak elsősorban, hanem politikai, hatalmi, gazdasági természetűek.

A Kormány biztosítani kívánja, hogy a nőknek a férfiakkal azonos jogai a mindennapokban is érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. Magyarország ígéretet tett az Európai Unió irányelveinek következetes érvényesítésére, amely irányelvek kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a nők nyílt vagy rejtett diszkriminációja felszámolásának, és meghatározzák a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének nemzetközileg elismert terminológiáját is, a gender mainstreaming szóhasználatát.

A Települési Esélyegyenlőségi Program – mint minden más fejlesztési program – két úton is szolgálhatja az egyenlőséget: közvetlen, célzott, a nők és férfiak egyenlőségének előmozdítását szolgáló eszközökkel, és

általánosságban, mindenre kiterjedően, „horizontálisan”: a folyamatokban mindenütt a nők és a férfiak eltérő helyzetét és szükségleteit feltáró, ezekhez igazodó tervezés és tevékenység révén.

Mindkét útra szükség van. Horizontális szemléleten azt is értjük, hogy a többi, a nemek közötti egyenlőség konkrét kérdéskörén kívül eső probléma kezelésekor is tekintettel vagyunk erre: az egészségügyben, az oktatásban, a területfejlesztésben, a roma és fogyatékos emberek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedésekben, a foglalkoztatásban, a gazdaságban, a helyi- és a nagypolitikában és a kultúrában is. Figyelünk rá, tekintettel vagyunk a férfiak és nők eltérő helyzetére és szükségletére, és észrevesszük speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáikat.

A direkt, a nők és férfiak egyenlőségét egy-egy konkrét területen előmozdítani hivatott célzott programok megtervezését és kivitelezését is ez a horizontális szemlélet alapozhatja meg. Az itt következő elemzés néhány kulcsprobléma köré szervezi a tennivalókat: mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges aktorok számbavétele, feladataik megjelölése következik. A nemek egyenlőségének érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 51 %-a nő (964 fő);
- a női lakosok több mint fele 65%-a , a 19-65 éves tehát aktív korú (590 fő);
- aktív korúak ellátásában részesülők aránya: 67 %;
- családsegítést igénybevevők aránya 56% ;
- a nyugdíjas nők száma: 164 fő, ami az össz női lakosság 17%-a

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban mindvégig 55 % körül maradt.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a GYES-en lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről.

Felcsúton bölcsőde és családi napközi nem működik. Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el a helyi óvodában, sőt nyitottak „mini” csoportot is, ami gyakorlatilag a dolgozó szülőknek, ami pótolja a bölcsőde hiányát. Az általános iskolában is reggel 7-től várják a diákokat és a napközis ellátást igénybe vevő szülők délután fél 5-ig biztonságban tudhatják gyerekeiket. A különórát igénybe vevők számára pedig még tovább tart nyitva az iskola.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tartanak a védőnők. A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak a védőnők. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A védőnő otthonában meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

A helyi rendeletben pedig a település lakosainak - jövedelmi helyzet alapján-, lehetséges a gyermekszületési támogatás igénybe vétele is.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a városban nem folyik. A település nem jelezte, hogy a fiatal lányok védelme érdekében külön erőfeszítéseket kell tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások legközelebb Budapesten illetve Székesfehérváron érhetők el. Felcsúttól 50 km-re több Anyaotthon és egyéb egyházak által működtetett létesítmény nyújthat segítséget, amely családok átmeneti otthonaként működik, de csak gyermekeket és anyákat fogad az ország egész területéről.

A családok önként kérhetik felvételüket az intézményvezetőnél személyesen, telefonon vagy levélben. A jelentkezés oka lehet anyagi probléma (megélhetési nehézségek, rossz lakáskörülmények, albérlet felmondása), konfliktus, családon belüli erőszak, bántalmazás, titkolt terhesség, egyéb.

Az átmeneti intézményben az egyszülős családok átlagosan 12 hónapig tartózkodhatnak. A gondozási időszak alatt a gyermekek teljes körű ellátást kapnak (étkezés, iskoláztatás költsége, ruházat, szabadidős tevékenység járulékos költsége), a felnőttek szükség szerinti ellátásban részesülnek. A gondozottak folyamatos személyi segítséget kapnak annak érdekében, hogy az intézményen kívüli életüket minél előbb megkezdhessék.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A városi önkormányzati képviselőtestületben a polgármester és a 6 képviselő között 2 nő foglal helyet. Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények is többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak.

Országos jelenség, hogy a pedagógusok eloszlása a szakterületek, ill. vezetői szintek között merev nemi sztereotípiákat követ. Ugyanígy a gyerekek, diákok részvétele egyes szakkörökön, különórákon, tanulmányi versenyeken, továbbtanulást előkészítő tanfolyamokon, felvételi jelentkezésekkor is ugyanezzel a problémával néz szembe. Nincs kimutatás, elemzés az intézményekben az egyes foglalkozásokon, versenyeken való részvevők, valamint a felvételi jelentkezések nemek szerinti eloszlásáról.

Egyéb munkahelyekről a településen nincs adatunk.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Felcsúton nem jellemzőek, ezért az önkormányzat tervei között nem szerepel ilyen irányú intézkedés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása
A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátásköltségeinek átvállalása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az európai közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok vezérelték, ám fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása önmagában nem képes a már meglévő egyéb társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni. Azok viszont negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és versenyképességét. Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei.

Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősekkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Az ageizmus, akárcsak a más típusú megkülönböztetések, megvalósulhat direkt vagy indirekt módon, és következményei is hasonlóak az egyéb típusú diszkriminációnál tapasztaltakhoz. Az idevágó tudományos elméletek szerint, a korszerinti diszkriminációt elkövetők az idősödésről alkotott negatív nézeteket teszik magukévá, és ennek a negatív képnek megfelelően kezdenek el viselkedni. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban.

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszervedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Uniós állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A település nem rendelkezik részletes statisztikai adatokkal a nyugdíjas lakosságról. 2012-ben a lakosság 31%-a részesült valamilyen nyugellátási formában. Összességében elmondható, hogy a férfiakkal (90 fő) összehasonlítva jóval magasabb a nyugdíjas korú nők(164 fő) száma. Ez a mutató egyértelműen a már vizsgált demográfiai folyamatokkal magyarázható, a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak

Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresési segély feltételeit a Ft. 30. §-a rögzíti. Erről ld. még a 3. 3. pontot.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idős korosztály, főként az 55 év felettek foglalkoztatási mutatói a településen alacsonyabbak a többi korosztályhoz képest.

Az idős korosztály (jellemzően az 55 év felettek) foglalkoztatási mutatói a településen nagyon alacsonyak. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélye a sokkal kevesebb, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Településünkön kiemelt szerepet töltenek be a nyugdíjasok, a nyugdíjas klub vezetője minden héten hétfőn tart összejevetelt, az önkormányzat pedig aktívan támogatja a nekik szervezett programokat (pl.: színházlátogatások, kirándulások, gyógyfürdővel kötött szerződés, mellyel kedvezményesen vehetik igénybe a szolgáltatásokat). Különösen, hogy a település autóbusszával szállítják őket a különböző rendezvényekre.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A jogszabályi változások tekintetében a nyugdíjas foglalkoztatás visszaszorulása a településen semmiféle kirekesztettség érzetét nem kelti az érintett korosztály körében, inkább kihasználják a számukra nyújtott lehetőségeket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen tevékenykedő Oltalom és Esély Intézménye leginkább a nyugdíjasok, szociálisan rászorulóknak szükségleteinek kielégítését tartja elsődleges célkitűzésének, valamint a település szomszédságában létesített bentlakásos idősek otthona is azt célozza, hogy az öregség megszépítése fontos és nemes feladata a Felcsúti Képviselő-testületnek.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális szolgáltatásokhoz az idősek éppen úgy hozzáférnek, mint bármelyik korosztály.

c) idősek informatikai jártassága

A településen működő könyvtár intézményén belül a könyvek adta lehetőségen kívül az informatikai étvagyukat is kielégíthetik az oda betérők, korra és nemre való tekintet nélkül.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A nyugdíjas klub vezetője a mindennapi kapcsolattartás bevezetésével betekintést nyert a felmerülő igények nyomon követésére illetve azok segítése, megvalósítására.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékkal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékkal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-állami szereplőnek.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 26. cikke elismeri a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 2006. december 13-án egyhangúan fogadta el a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló Egyezményt és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyvet. Az új nemzetközi egyezmény közel 650 millió fogyatékossgal élő embert érint a világon.

A hazai fogyatékossgügyi politika kiemelkedő sikere, hogy hazánk volt a világon az első állam, amely mind az Egyezményt, mind pedig a Jegyzőkönyvet ratifikálta a 2007. évi XCII. törvénnyel. Az Egyezmény szerint „fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását”.

Az egyenlőség, az egyenlőtlenségek kérdése különböző mértékben ugyan, de valamennyi – a többségtől eltérő jellemzőkkel rendelkező – személyt, csoportot érint ma Magyarországon. Különösen veszélyeztetett csoport a cigányság, más szempontból a nők, ismét más szempontból, de külön figyelmet érdemel a fogyatékos emberek helyzete is

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

A fogyatékossgügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon a mainstreaming elve, vagyis az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és megtegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket.

Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékossgügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esély hozzáférés nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossgai csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmazottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán

épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. A fentiekén túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, hogy széles körben elterjedté váljon a mainstreaming szemlélete, vagyis az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége.

Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgytól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttkor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

Folyamatosan megjelenő pályázatok támogatják a kormányzati és önkormányzati intézmények akadálymentesítését, melynek köszönhetően évről évre több száz közszolgáltatás válik egyenlő eséllyel hozzáférhetővé.

Európa jóléti államai, ahogy hazánk is igyekszik különböző intézkedésekkel, programokkal, törvényekkel, rendeletekkel elősegíteni a fogyatékosok esélyegyenlőségét. Hatalmas anyagi forrásokat bevonva, természetbeni és anyagi juttatásokat igyekeznek biztosítani a rászorulóknak. Különböző hivatalokat, szakértői bizottságokat állítottak fel, támogatják a fogyatékosok által alapított szervezeteket. Pozitív diszkriminációt alkalmaznak az oktatásban és a munkaerő piacon.

Ebbe a programba bekapcsolódva településünk az elmúlt időszakban utólagos akadálymentesítést végzett a helyi orvosi rendelő és az önkormányzat épületén, annak ellenére, hogy Csabdin mozgásszervi fogyatékosággal rendelkező személy 2 fő, így az a része a programnak ránk nézve nem releváns. A település vezetése mégis fontosnak tartja, hogy a lehetőségét megadja az ország bármely részéről érkezők számára a könnyebb megközelíthetőséget.

Mindezek ellenére az országos statisztikák csúnyán rácáfolnak az erőfeszítésekre. Ahelyett hogy a fogyatékkal élők felfelé mobilitását mutatnának, megrekednek, sőt lecsúsznak, elszakadnak és kirekesztődnek a társadalomból.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékkal élő emberek foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen nincs nappali ellátás és más szociális szakellátást nyújtó intézmény, lakóotthon, gondozóház. Erre jelenleg nincs is igény, az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns a településen.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nem releváns a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A helyi rendelet szociális alapszolgáltatásai kitérnek a szociálisan rászorultaknak a legalább egyszeri meleg étkezésére, melyben a fogyatékos és pszichiátriai betegségben szenvedőket is besorolja, valamint az egészségi állapot és a szenvedélybetegség miatt kialakult helyzetekre való tekintettel.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A település intézményeinek az akadálymentesítése eddig is központi szerepet töltött be, de a pályázatok adta lehetőségek kihasználása mellett folyamatosan bővülnek az akadálymentesített közszolgáltatások, a közösségi élethez történő hozzáférés.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. A településen a középületek, közintézmények továbbá a közösségi használati célú közterületek akadálymentesítése még nem történt meg teljes körűen. A teljes körű akadálymentesítés feltételi közül leginkább az anyagi forráshiány akadályozza az előrelépést.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettsége, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Közhasznúak azok az épületek, melyek használata senki számára sem korlátozott. Ebbe a körbe tartoznak az oktatás bármely szintjét befogadó épületek vagy épületrészek, az egészség-, szociális, kulturális, művelődés, sport célú építmények. Ilyenek és tevékenységük súlya miatt kiemelten fontosak az önkormányzati, a hatósági, a közigazgatási, az igazságszolgáltatói célokra fenntartott épületek vagy épületrészek. A mozgásukban akadályozottak, az idősek, nők- és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelnyelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok. Az önkormányzat törekszik arra, hogy a településen fokozatosan és folyamatosan javítsa az egyenlő esélyű hozzáférés feltételeit. Az akadálymentesítés ezen a területen sem teljes körűen megoldott jelenleg a településen.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Adathiány miatt nem releváns ennek a szempontnak az elemzése.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az akadálymentes közösségi közlekedés gyalogos és tömegközlekedési eszközös feltételei nem teljes körűen adóttak. Az adatfelvétel nem volt elvégezhető ezen a területen. A következő időszakban megoldási alternatívákat kell kidolgozni annak érdekében, hogy a fizikai illetve az információs – kommunikációs akadálymentesítés állapota pontosan felmérésre kerüljön a településen.

A településen a járdák részben felújítottak, ellenben nem akadálymentesítettek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Speciális fogyatékkal élő személyek számára nyújtott egyéb helyi szolgáltatások nem érhetőek el a fogyatékos személyek részére.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem jellemző

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.
Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljuttatásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A helyi civil kezdeményezéseknek az a célja, hogy megakadályozzák az idősök társadalmi kirekesztődését, fokozzák az érintettek bevonását és az e céllal történő együttműködések fejlesztését a különböző szektorok (kormányzati, nonprofit, for-profit, informális közösségek), a különböző szakpolitikák és különböző szolgáltató partnerek között.

Az idősödés pozitív felfogásának érvényre juttatásához az időskorúak tudását, bölcsességét és készségeit is szükséges beépíteni a szolgáltató rendszerek működtetésébe, valamint el kell ismerni hozzájárulásaikat a közjóhoz, például a háztartások, szomszédságok közötti segítő kapcsolatok méltánylása révén.

Ez a fajta civil kezdeményezés segítheti az emberek életminőségének javítását, a magányosodás elkerülését.

Az önkéntes tevékenység további fejlesztésével elő kell mozdítani a lakóközösségi alapú önkéntes mozgalmakat, a fiatal és idősebb korú személyek együttműködését egymás segítségével. Az önkéntesség erősíti a generációk közötti kapcsolatokat, a tudásuk és tapasztalatok átadását, az értékek és az alkotó problémamegoldó készségek továbbörökítését.

A civil szerveződések legfőbb célja, segíteni az itt élő emberek mindennapi nyugodt életét. A nyugdíjas klub tagjai is nagyon aktív kulturális életet élnek, vidámabbá, élménygazdagabbá téve mindennapjaikat.

Felcsúton a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, a lakosság szívesen vesz részt rendezvényeiken. Az önkormányzat is pénzbeli támogatást nyújt a pályázatot benyújtó civil szervezeteknek. Szinte minden szervezethez köthető olyan rendezvény, amely a lakók számára kíván szórakozási lehetőséget biztosítani.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat jó kapcsolatot ápol az egyházi szervezetekkel, azok képviselőivel, bevonva őket a társadalmi élet eseményeibe. Az általuk szervezett programok színesítik a település kulturális életét. Az egyház fontos szerepet tölt be Felcsúton. Programjaikkal, jótékonykodásukkal példaértékű tevékenységet végeznek, ami remélhetőleg a jövőben is biztosított lesz.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A közös hivatalhoz tartozó településekkel hatékony és folyamatos együttműködések alakultak ki, vannak közösen szervezett közösségi szolgáltatások is.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Az egyházi szervezetek a családokra fordítanak nagy figyelmet, amibe a nők, a szegények, az idősek, a gyerekek és a fogyatékosok is beletartoznak.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nagy örömeinkre szolgál, hogy helyi vállalkozók és cégtulajdonosok támogatják rendezvényeinket munkával, szolgáltatással, de akár anyagiakkal is. Ez azért fontos, mert a rendezvények mindenki számára elérhetők, tehát a hátrányos helyzetűek számára is, így a for-profit szervezetek is részt vállalnak az esélyegyenlőség biztosításában

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek az oktatási intézmények vezetői, a szociális és egészségügyi dolgozók, a köznevelési szakemberek és a civil szervezetek képviselői. A helyzetelemzés során elsősorban a célcsoportokra irányuló problémákat tártuk fel, majd az ezekre javasolt megoldási lehetőségeket vitattuk meg. Aktív volt a résztvevők munkája, akik helyzetelemzésükkel, javaslataikkal a terv elkészítését segítették.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az önkormányzat honlapján elérhetővé tesszük az elfogadott dokumentumot, mely alapján megismerhető lesz az esélyegyenlőségi terv helyzetelemzése és intézkedési terve, így megvalósíthatóvá válik a terv ellenőrzése és véleményezése. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése alkalmával szorosan együttműködött minden érintett partner. Hozzáférést biztosítottak azokhoz a szükséges dokumentumokhoz, amelyek elengedhetetlenül szükségesek voltak a jelen terv elkészítéséhez. Információt

szolgáltattak: személyesen, telefonon, illetve e-mail-en keresztül történt egyeztetések során pontosítottuk a felmerült és még tisztázatlan kérdéseket.

9. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy alacsony a mélyszegénységben élő emberek munkalehetőséghez való hozzáférése esélye.	A mélyszegénységben élő emberek minél magasabb arányú közfoglalkoztatása.
Nem minden munkanélküli regisztráltja magát a Járási Munkaügyi Kirendeltségnél.	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról. Adatgyűjtés a megtartott fórumokon.
Az esetleges hátrányos helyzetű családok anyagi segítsége	Használtruha börze, bolhapiac, iskolakezdés előtti tanszerpiac
A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<i>A köznevelési rendszer átalakításával önkormányzat fenntartó státuszából működtetői státuszba került. A korai fejlesztés lehetősége, mint önkormányzati feladat megszűnt.</i>	<i>2013. január 1 napjától a köznevelési rendszer átalakításából adódóan újra kell gondolni azokat a feladatokat, programokat, támogatási rendszert, amelyet az Önkormányzat, mint fenntartó biztosított. Fejlesztő szakemberek megtartásával új módszerek kidolgozása.</i>
<i>A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett</i>	<i>Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.</i>
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen

	igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása
A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátásköltségeinek átvállalása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.
Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	közfoglalkoztatási munkaprogram hatékonyabbá tétele	szegénység, alacsony iskolai végzettségű álláskeresők elhelyezkedési nehézségei, 50 év feletti aktív korú segélyezettek elhelyezkedési nehézségei	társadalmi beilleszkedés, közmunkához jutás	helyi rendeletek,	munkába történő beintegrálás, adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel, együttműködés	Polgármester	2014.04.01. adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel 2014.06.30. szükségletfelmérés, lakossági fórum, 2014.12.31. közmunkaprogram készítése	közmunkához jutottak száma,	helyszín, informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás, közmunka programhoz nyújtott állami támogatás	5 év
2.	Ellátásból kiesett álláskeresők képzése	FHT-ből kiesettek magas száma	Ne legyen egy évig ellátatlan az ellátásból kieső aktív korú ember	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	toborzás, igényfelmérés, tréning	polgármester,	2014. 03.30. igényfelmérés, 2014.06.30. toborzás, jelentkezés, 2014.12.31. képzés, tréning	bevont száma, munkát találó emberek száma	helyszín, informatikai eszközök, meglévő humán erőforrás	2 év
3	Szociális alapú tűzifa támogatás megszervezése	A létminimum közelében élők alacsony jövedelmük miatt téli időszakban a nehézséget okozó lakások fűtési költségeinek megfizetése	Az adományok célhoz juttatásával elkerülni a fűtetlen otthonból származó kockázatokat	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	Az ellátottak körében szükségletfelmérés készítése; Regisztráció Tájékoztatást adni a támogatási lehetőségek igénylésének módjairól;	jegyző	2014.10.01. A következő év fűtési szezon kezdetére	akcióba bevont háztartások száma,	önkormányzat saját infrastruktúrája a raktározáshoz, szállításhoz, elosztáshoz, önkormányzat saját humán erőforrása, CSSK-Gyejo	2 év

4	Tartós élelmiszer-csomag osztás, Együttműködés a MAGYAR ÉLELMISZER BANKKAL	A létminimum közelében élő főleg gyermekes családok és egyedülálló idős háztartások alacsony jövedelmük miatt ki vannak téve az éhezés veszélyének	Együttműködés a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel és az adományok célhoz juttatásával elkerülni az éhezést	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	R: Az ellátottak körében szükséglet-felmérés készítése; regisztráció K: egyéni felméréssel tájékoztatást adni a támogatási lehetőségek igény-lésének módjairól; H: további adományozók, támogatók keresése; megállapodás kötése	jegyző	2014. 10.01.	akcióba bevont háztartások száma,	önkormányzat saját infrastruktúrája a raktározáshoz, szállításhoz, elosztáshoz, önkormányzat saját humán erőforrása a szervezéshez lebonyolításhoz CSSK	2 év
---	---	--	---	---	---	--------	--------------	-----------------------------------	---	------

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1.	Tanórán kívüli strukturált sportolás szervezése, labdarúgás utánpótlás nevelés	Sok a keveset mozgó gyermek, főleg a hátrányos helyzetű családokban kevés a szervezett tanórán kívüli sporttevékenység, szegénység	Labdarúgó edzések szervezése a gyermek korosztályoknak a sport klubbal történő együttműködésben,	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	Gyermekes családok tájékoztatása, toborzás, korcsoportok szervezése, edzések feltételinek biztosítása, edzések szervezése,	polgármester	2014.03.30. gyermekes családok tájékoztatása 2014.06.30. toborzás, infrastruktúra felmérése, együttműködési megállapodások megkötése	programba bevont gyermekek, korcsoportok száma	meglévő humán erőforrás, helyi újság, honlap, szórólapok Önkormányzat infrastruktúrája – humán erőforrása és intézménye CSSK	5 év
2.	nyári tábor	szegénység	Rászoruló gyerekek igényfelmérése, kiválasztása	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	tábor meghirdetése, megszervezése	iskolaigazgató	2014.06.30.	programba bevont gyermekek, korcsoportok száma	meglévő humán erőforrás, önkormányzat infrastruktúrája	5 év
3.	gyógytorna	egészséges fejlődés visszaállítása, megelőzés	Jelzőrendszerrel történő egyeztetés, rászoruló	helyi rendeletek,	védőnő szükségletfelmérése, toborzás	védőnő	2014.12.31.	bevont személyek száma	meglévő humán erőforrás, önkormányzat infrastruktúrája	2 év

			bevonása							
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Baba-mama börze szervezése	gyermekes családok szegénysége	szükségletek kielégítése, kiszámíthatóság, tervezhetőség, kooperáció	gyermekvédelmi beszámoló	hely keresése, ahol rendszeresen összehozzuk a célcsoportot,	Polgármester GYEJO- CSSK	2014.03.30. előkészítés 2014.09.01.-től igény szerinti időközönként de legalább évente két alkalommal megszervezni,	évi 2 db rendezvény, résztvevők és az árusok száma,	humán erőforrás, kommunikáció, reklám, média, infrastruktúra, rezsiköltségek	hagyományteremtés, intézményi visszajelzés, árusok számának növelése
2	Esélynevelés a munkaerő-piacon, nyelvi képzések szervezése	Az alacsony iskolai végzettségű képzetlen, álláskereső nők számára különösen nagy nehézséget okoz visszatérni a munkaerő piacra gyermeknevelést követően	A településen élő gyermekes családok körében a nők családi és munkaerő-piaci szerepek összeegyeztetésének támogatása	Családsegítő beszámolója	Felmérni, hogy ki akar tanulni, kinek nincs munkája; ki vállalja a képzést Segítség a képzés sikeres befejezéséhez és segítségadás az álláskeresésben	Polgármester, CSSK-GYEJO	2014.04.01. Felmérés, Képzésre jelentkezés: 2014. 12.31. Képzések szervezése, befejezés után eredményességi felmérés;	Kérdőívek visszaérkezése: kiküldött/visszaérkezett kérdőívek száma Képzésre jelentkezők száma: Lemorzsolódás:	meglévő humán erőforrás CsSK és GyJSz és technikai	2 év
3	gyermekszületési támogatás	A gyermekszületés kezdeti magas költségeinek segítése	A családok segítése	helyi rendeletek	Jövedelmi helyzet figyelembe vétele	jegyző	2012.04.01	Támogatottak száma	önkormányzat saját pénzügyi forrása, születendő gyerek	visszavonásig
4.	Együttműködés a MAGYAR ÉLELMISZER BANKKAL	A létminimum közelében élő gyermekes családok alacsony jövedelmük miatt ki vannak téve az éhezésveszélynek	Együttműködés a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel és az adományok célhoz juttatásával elkerülni az éhezést	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	Az ellátottak körében szükséglet-felmérés készítése; regisztráció Tájékoztatást adni a támogatási lehetőségek igény-lésének módjairól;	jegyző	2014. 10.01.	akcióba bevont háztartások száma,	önkormányzat saját infrastruktúrája a raktározáshoz, szállításhoz, elosztáshoz, önkormányzat saját humán erőforrása a szervezéshez	2 év

					Megállapodás kötése				lebonyolításhoz CSSK	
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1.	szociális étkezés	rászoruló alanyi jogon történő ellátása		helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet		Oltaom Intézménye				
2.	nyugdíjas klub	sok egyedülálló idős háztartás, elmagányosodás	kortárs közösséghez tartozók arányának növelése	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	65 év felettek körében a nyugdíjas klub népszerűsítése, programok generálása	polgármester	2014.12.31.	nyugdíjas klub aktív résztvevőinek száma	infrastruktúra, rezsi, dologi költségek, humán erőforrás	hetente
3.	színházlátogató s	sok egyedülálló idős háztartás, elmagányosodás	kortárs közösséghez tartozók arányának növelése	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	65 év felettek körében a nyugdíjas klub népszerűsítése, programok generálása	polgármester	2014.12.31.	nyugdíjas klub aktív résztvevőinek száma	gépjármű biztosítása, anyagköltség, humán erőforrás biztosítása	alkalomszerűen
4.	kirándulás	sok egyedülálló idős háztartás, elmagányosodás	kortárs közösséghez tartozók arányának növelése	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	65 év felettek körében a nyugdíjas klub népszerűsítése, programok generálása	polgármester	2014.12.31.	nyugdíjas klub aktív résztvevőinek száma	gépjármű biztosítása, anyagköltség, humán erőforrás biztosítása	alkalomszerűen
5.	Idősek világnapja megünneplése	kevés tematikus generációs program	idősek társadalmi megbecsülésének erősítése	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	program megszervezése	polgármester	minden év október első hete	résztvevők száma	támogató, anyagköltség, helyszín,	évente
6.	Települési egészségnap	magas közgyógy-ellátott száma	aktív idős kor meghosszabbítása,	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	rendezvény megszervezése	polgármester	október első fele	szűrések száma, résztvevők száma, szakrendelésre átirányítottak száma	infrastruktúra, rezsi, dologi költségek, saját humán erőforrás	1 év + évente
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1.	házi segítségnyújtás	rászoruló igényeinek	mindennapi terhek	helyi rendeletek,	ellátás iránti szükséglet	polgármester, CSSK	2014.12.31.	ellátottak száma	infrastruktúra, rezsi, dologi	2 év

		kielégítése	megkönnyítése	éves költségvetési rendelet	felmérése, megszervezése				költségek, saját humán erőforrás	
2.	szociális étkezés	Igények felmérése és megvalósítás	mindennapi terhek megkönnyítése és anyagi segítségnyújtás	helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	ellátás iránti szükséglet felmérése, megszervezése	polgármester, CSSK	2014.12.31.	ellátottak száma	infrastruktúra, rezsi, dologi költségek, saját humán erőforrás	2 év
3.	Középületek komplex akadálymentesítésének kialakítása a mozgáskorlátozottak (babakocsival közlekedő kisgyermekes nők) szempontjából pályázati támogatás igénybevétele	Az épületek egy részében a kerekés székeseknek nincs rámpa kialakítva a bejutáshoz, illetve infokommunikációs akadálymentesítés és mindenhol hiányzik, azonban a településnek nincs megfelelő anyagi lehetősége ennek kialakítására	Az épületek mozgáskorlátozottak (babakocsival közlekedő kisgyermekes nők) által való látogathatósága, valamint infokommunikációs akadálymentesítése Pályázati lehetőség esetén döntéshozatala a Képviselő-testületnél előterjesztés készítésével Pályázati lehetőség felhasználásával	szoc. beszámoló, helyi rendeletek, éves költségvetési rendelet	A szükséges engedélyek pontos megnevezése ahhoz, hogy a kerekés székes (babakocsis) feljáró megépítésre kerülhessen, illetve infokommunikációs eszközök beszerzésének feltárása Pályázatfigyelés, pályázat esetén annak a Képviselő-testület elé tárása előterjesztés megírásával Pályázati támogatásból kerekés székes (babakocsis) feljáró készítése infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása	jegyző	2015.12.31.	akadálymentes középületek	pénzügyi és technikai forrás, meglévő humán erőforrás	5 év

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

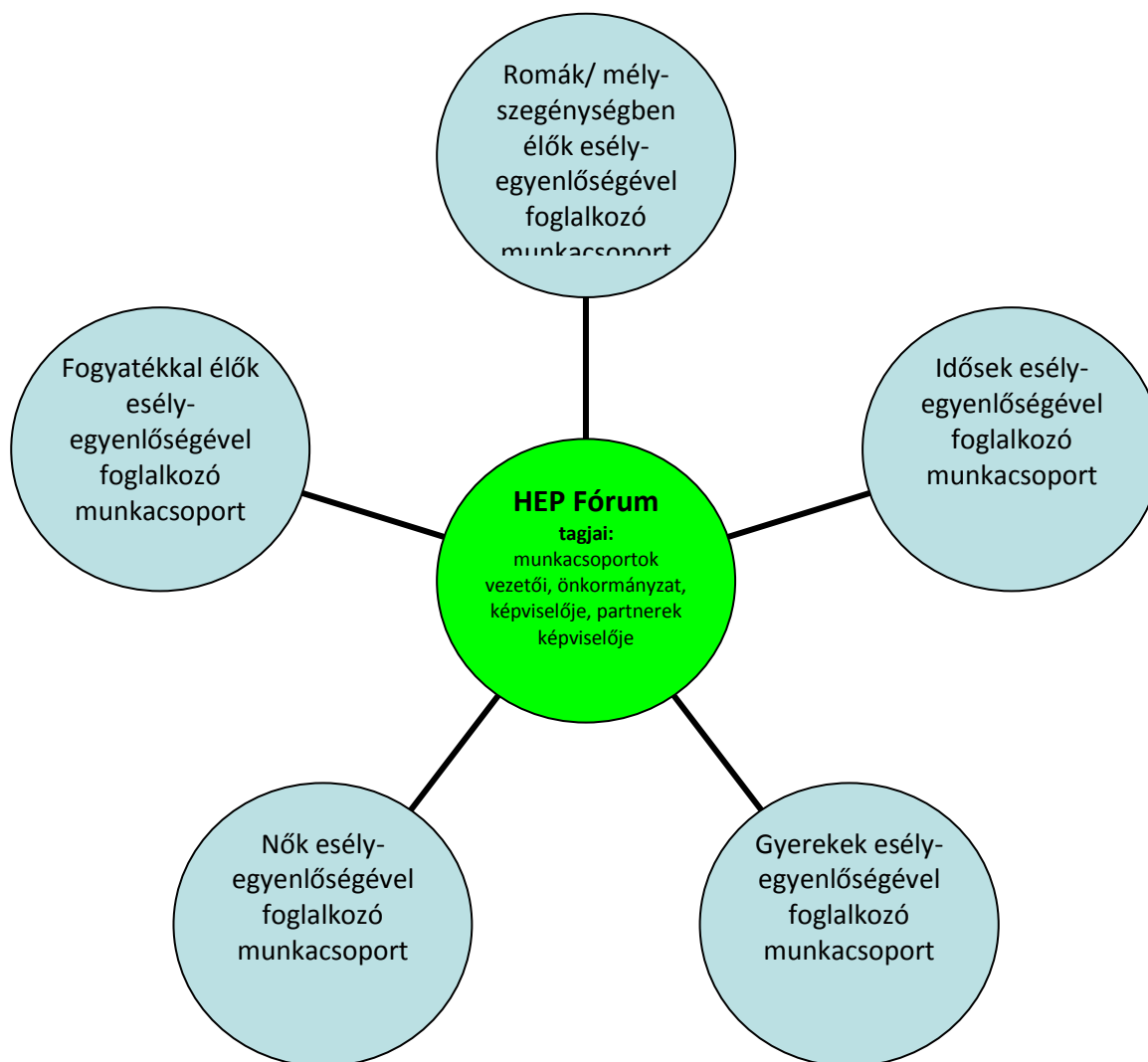
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Felcsút község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

A..... Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dr.Sisa András jegyző	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Mészáros Lőrinc polgármester	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Flier Éva iskolaigazgató	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr.Kovácsné Kaszás Ágnes Oltalom Intézmény vezető	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Szarvas Józsefné szociális ügyintéző	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Szecsődi Zsoltné	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.